

Samen beslissen

Subsidieregeling Transparantie over de Kwaliteit van Zorg

Samen naar nog meer beweging in samen beslissen

BUZZ: Bespreken Uitkomsten Zwangerschap met de Zwangere

Erasmus MC in samenwerking met VSV Alliant in Utrecht, VSV Leiden, VSV Zwolle, VSV Rndom Zwanger in Haarlem, IGO Annature in Breda en VSV Sophia in Rotterdam.

Projectleider: Hiske Ernst

Profiel (aanvrager, doelgroep en korte projectbeschrijving)

De afdelingen Public Health en Verloskunde & Gynaecologie van het Erasmus MC Rotterdam zijn de aanvragers van de subsidie voor het BUZZ-project, samen met de verloskundige samenwerkingsverbanden in Utrecht (Alliant), Leiden, Zwolle, Haarlem e.o. (Rndom Zwanger), Rotterdam (Sophia) en integrale geboortezorgorganisatie Annature in Breda.

De primaire doelgroep van het BUZZ-project bestaat uit zwangere en pas bevallen vrouwen, en geboortezorgverleners uit de betrokken organisaties: verloskundigen, gynaecologen, artsen, klinisch verloskundigen en kraamverzorgenden.

In het BUZZ-project introduceren we 'samen beslissen met uitkomstinformatie' in de geboortezorg. We doen hiermee in zes regio's ervaring op. Op basis hiervan leveren we een implementatiehandleiding en tools op voor de gehele Nederlandse geboortezorg. Samen beslissen met uitkomstinformatie betekent, dat zwangere en pas bevallen vrouwen de uitkomsten van hun zwangerschap en bevalling, en hun ervaringen met de ontvangen zorg, bespreken met hun verloskundig zorgverlener tijdens het consult. Het gaat hierbij om uitkomsten en ervaringen die voor henzelf het meest relevant zijn. Zorgverleners kunnen deze patiënt-gerapporteerde informatie over uitkomsten en ervaringen, gecombineerd met klinische uitkomsten, ook gebruiken om de kwaliteit van de zorg te verbeteren.

Doelstellingen

Met de subsidie van het Zorginstituut kon het in 2017 opgerichte consortium van toen vijf VSV's een start maken met het implementeren van de Nederlandse Uitkomstenset. Zwangerschap & Geboorte (2018). In de [agenda voor de geboortezorg 2018-2022](#) en [Zorgstandaard Integrale Geboortezorg](#) van het College Perinatale Zorg (CPZ) is Samen Beslissen opgenomen als speerpunt. Het BUZZ-project gaf hier uitvoering aan.

Het primaire doel van BUZZ is het gebruiken van uitkomstinformatie in het proces van samen beslissen door cliënten en zorgverleners. Deze uitkomstinformatie wordt verkregen door de implementatie van de [ICHOM Uitkomstenset Zwangerschap & Geboorte](#) en in het bijzonder de patiënt-gerapporteerde uitkomstmaten en ervaringen (PROMs en PREMs). Door het koppelen van klinische uitkomsten aan patiënt-gerapporteerde uitkomsten, die op vijf meetmomenten

Samen beslissen

Subsidieregeling Transparantie over de Kwaliteit van Zorg

tijdens de zwangerschap en postpartum worden uitgevraagd, krijgt de cliënt inzicht in haar eigen situatie. De verloskundig zorgverlener en de cliënt bespreken deze uitkomsten, zodat zij samen goed onderbouwd en geïnformeerd kunnen beslissen welke zorg nodig is in haar situatie. De zwangere kan de informatie gebruiken om haar geboortezorgplan op te stellen (in overeenstemming met de Zorgstandaard Integrale Geboortezorg) en om keuzes te maken in de zorg na de bevalling, voor haarzelf en haar kind.

Aanpak (#Hoedan?)

Het BUZZ-project wordt uitgevoerd in zes pilotregio's met elk hun eigen lokale projectteam, waarvan een of twee vertegenwoordigers zitting hebben in het landelijke projectteam. Het kernteam van dit landelijke projectteam bestaat uit de projectleider, twee hoofdaanvragers en twee projectmedewerkers. Daarnaast is er een Adviesraad en een Stuurgroep. In deze gremia zijn ook alle beroepsorganisaties uit de geboortezorg vertegenwoordigd (o.a. NVOG, KNOV, Bo Geboortezorg, NVK), en ook het CPZ, de Patiëntenfederatie Nederland, Zelfbewustzwanger, Perined en Registratie aan de Bron.

In het project werkten we ook samen met:

- VIPP programma Babyconnect, RSO Rijnmondnet en Perined: ten behoeve van gegevensuitwisseling
- Pharos en Patiëntenfederatie Nederland: voor het ontwikkelen van tools voor samen beslissen
- CPZ: voor de ontwikkeling van kwaliteitsindicatoren, waaronder de PREM-vragenlijst
- CPZ, NVOG en ICHOM: voor kennisdisseminatie via webinars, websites en congressen
- Academie Verloskunde Maastricht en Julius Centrum Utrecht: voor het ontwikkelen en aanbieden van e-learnings
- Pharos: voor het aanbieden van een scholing gespreksvaardigheden aan zorgverleners van de betrokken organisaties
- Pharos en Patiëntenfederatie Nederland: voor het ontwikkelen van tools voor samen beslissen
- Koepels en beroepsorganisaties van bekkenfysiotherapeuten, lactatiekundigen, Mind2Care, Stichting Centering en Stichting Stille Levens: voor afstemming, kennisdeling en verspreiding
- MijnKind.online (IVIDO), EPIC, Qualtrics en de Zorgmonitor: voor het meten en beschikbaar stellen van patiënt-gerapporteerde informatie
- Santeon, SAZ, USER-studie en AmsterdamUMC: voor uitwisseling van (wetenschappelijke) kennis en ervaringen
- Zwangere en pas bevallen vrouwen en zorgverleners om hun ervaring met samen beslissen met uitkomstinformatie te verzamelen ten behoeve van de evaluatie

Voorloper in Resultaten

In de afgelopen 2,5 jaar hebben we uitkomstgerichte geboortezorg op de kaart gezet. De bij

Samen beslissen

Subsidieregeling Transparantie over de Kwaliteit van Zorg

BUZZ betrokken VSV's en IGO, de betrokken stakeholders, maar ook diverse andere VSV's en ziekenhuizen in Nederland deden veel kennis en ervaring op met het ontwikkelen en implementeren van uitkomstgericht werken. We brachten met de impulssubsidie een beweging op gang, die zich als een olievlek verspreidt over Nederland.

We ontwikkelden diverse [tools](#) en die nu beschikbaar zijn voor VSV's: [3goede vragen zwangerschap](#), een voorlichtingsfolder en een 'informed-consentformulier' voor cliënten, de e-learning 'Gezamenlijke besluitvorming met uitkomstinformatie', informatie over dashboards, zakkaartjes voor de zorgverleners en een overzicht met alert-waarden.

Zorgverleners deden in het project ervaring op met gerichte gespreksvoering in de spreekkamer en het vergroten van empowerment van vrouwen. Door het meten en bespreken van uitkomsten en ervaringen ontstond bij hen meer bewustwording wat van belang is voor de cliënte. Daarnaast deden zorgverleners ook ervaring op met de verandering van organisatie die de nieuwe werkwijze meebracht, ook op ICT-vlak.

Het grootste leermoment van afgelopen jaar is dat het implementeren van samen beslissen met uitkomstinformatie tijd, begeleiding en ondersteuning vraagt. De nieuwe werkwijze vraagt ook een cultuuromslag bij zorgverleners en in de organisatie: met het bespreken van patiënt-gerapporteerde uitkomsten en ervaringen zet je de cliënte echt centraal en ligt de focus op wat zij belangrijk vindt.

Een toegewijde projectleider op de werkvloer, die ondersteuning en coördinatie biedt, is zeer gewenst, zo niet noodzakelijk. Een goed werkende IT-applicatie is onontbeerlijk. De introductie en implementatie van samen beslissen met uitkomstinformatie vraagt om ondersteuning en begeleiding door een projectleider/projectcoördinator, die hiervoor tijd en middelen beschikbaar heeft en die kan rekenen op support van de bestuurlijk verantwoordelijken van de organisatie en het VSV.

Wij zijn enthousiast en trots op de behaalde resultaten. Het project versterkte ook de samenwerking tussen verloskundigen en gynaecologen en hun gezamenlijke verantwoordelijkheidsgevoel, en daarmee de integrale geboortezorg. Ook biedt de nieuwe werkwijze een kans voor het verbeteren van de samenwerking en afstemming van zorg met kraamzorg, lactatiekundigen, JGZ, fysiotherapeuten en huisartsen.

Het BUZZ-project leidde tot meer bekendheid van waardegedreven zorg en samen beslissen in de geboortezorg. VSV's en IGO's voelen zich meer gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitkomsten en ervaringen van hun cliënten. Ook leverde het BUZZ-project praktijkgerichte tools op, die bruikbaar zijn in de spreekkamer en ook waardevol zijn als kwaliteitsinstrument.

Bron van inspiratie in beweging

De vele en diverse betrokken projectteamleden gaven ons veel inspiratie. Deze koplopers en pioniers van uitkomstgerichte geboortezorg verrichtten belangrijk werk in de spreekkamer en in hun VSV/IGO. Ze informeerden hun zwangere en pas bevallen cliënten, en informeerden en motiveerden hun collega-zorgverleners, bestuurders en beleidmakers uit hun organisatie. Ze

Samen beslissen

Subsidieregeling Transparantie over de Kwaliteit van Zorg

lieten hen zien dat samen beslissen met uitkomstinformatie onderdeel is van de reguliere zorg.

Het CPZ, de Patiëntenfederatie Nederland, de diverse beroeps- en wetenschappelijke organisaties in de geboortezorg en o.a. Perined en Babyconnect dragen het project een warm hart toe. Uitkomstgerichte geboortezorg en samen beslissen met uitkomstinformatie zijn onderdeel van hun beleidsagenda en beleid.

Publiciteit

Het BUZZ-project wordt op een aantal wijzen en met verschillende methodieken geëvalueerd en verwoord. Er vindt een evaluatie plaats van:

- het gebruik van de vragenlijsten onder cliënten;
- het bespreken van uitkomsten en ervaringen onder cliënten;
- samen beslissen met uitkomstinformatie onder zorgverleners;
- ervaringen en behaalde resultaten met de implementatie van een nieuwe werkwijze;

De resultaten van deze evaluaties worden gepubliceerd in een eindrapportage, een implementatiehandleiding en in wetenschappelijke artikelen. We besteden ook veel aandacht aan communicatie van deze resultaten via onze website, CPZ, de verschillende beroepsorganisaties en social media.

Vooruitblik

De VSV's en IGO gaan op eigen kracht verder met het meten en bespreken van uitkomsten. Op basis van de eerste evaluaties zullen zij besluiten deze werkwijze uit te breiden in hun VSV/IGO of om eerst nog meer ervaring op te doen. Op de website van het CPZ publiceren we een implementatiehandleiding, waarmee VSV's en IGO's in Nederland zelf aan de slag kunnen met samen beslissen met uitkomstinformatie.

In het landelijke VWS-programma Uitkomstgerichte zorg staat in het najaar (2021) de geboortezorg op de agenda.

Het BUZZ-project krijgt een vervolg in [BUZZ-2](#): Bekostiging Uitkomsten Zorg van de Zwangere. Ook is een aanvraag ingediend bij ZonMw voor BUZZ-3, waarbij de focus ligt op de postnatale periode.

Onze ambitie is dat over vijf jaar alle zwangere en pas bevallen vrouwen in Nederland de onderwerpen die voor hen het meest ertoe doen, bespreken met hun verloskundig zorgverlener. Hiermee krijgen zij meer inzicht in hun eigen gezondheid en welzijn. Dit leidt ertoe dat vrouwen in overleg met hun zorgverlener zelf kunnen beslissen wat goed voor hen is en wat ze nodig hebben aan zorg. Alle verloskundig zorgverleners en hun organisaties en netwerken gebruiken patiënt-gerapporteerde uitkomstinformatie, samen met klinische uitkomsten, om de kwaliteit van zorg te verbeteren en inzichtelijk te maken. Het bekostigen van de zorg op basis van afgesproken uitkomstmaten wordt op kleine schaal al toegepast.

Samen beslissen

Subsidieregeling Transparantie over de Kwaliteit van Zorg

Voor de sector

Meer informatie over uitkomstgerichte geboortezorg en het BUZZ-project is te vinden op:

- www.kennisnetgeboortezorg.nl/BUZZ-project
- www.uitkomstgerichtegeboortezorg.nl

Een tool voor samen beslissen in de geboortezorg:

- [3 goede vragen](#)

Publicaties vanuit het BUZZ-project:

- Laureij LT, Been J V., Lugtenberg M, et al. (2020). [Exploring the applicability of the Pregnancy and Childbirth outcome set: a mixed methods study](#). Patient Education and Counseling 2020; 103(3): 642-651.
- Depla AL, Ernst-Smelt HE, Poels M, Crombag NM, Franx A, Bekker MN (2020). [A feasibility study of implementing a patient-centered outcome set for pregnancy and childbirth](#). Health Science Reports. 2020; 3(3): e168.
- Van Weert N, Hazelzet J (2020). [Gepersonaliseerde medische zorg. Innovatieve zorg afgestemd op persoonlijke behoeften, voorkeuren en waarden](#). Nederlandse Federatie van UMC's. NFU-consortium Kwaliteit van Zorg.
- Eefje van Vliet, Hiske Ernst-Smelt, Esther Knijff, Janita Simonse, Sarah Kalt, Bob de Raadt, Arie Franx, Bas van Rijn en Hilmar Bijma. [Waardegedreven integrale geboortezorg verbetert zorg voor kwetsbare zwangere](#). Qruux, 10 december 2020
- Bespreken wat de vrouw belangrijk vindt; patiënt-gerapporteerde uitkomsten en ervaringen in de spreekkamer. Tijdschrift voor de Verloskundige (KNOV, 2021)
- Depla, A.L., Crombag, N.M., Franx, A. et al. (2021). [Implementation of a standard outcome set in perinatal care: a qualitative analysis of barriers and facilitators from all stakeholder perspectives](#). BMC Health Serv Res 21, 113.

Eerdere publicaties over uitkomstgerichte geboortezorg:

- International Consortium for Health Outcome Measurement. (2016). [Standard set pregnancy and childbirth](#).
- Nijagal MA, Wissig S, Stowell C, et al. (2018). [Standardized outcome measures for pregnancy and childbirth, an ICHOM proposal](#). BMC Health Services Research 2018; 18(1): 1-12.
- Hazelzet J, Laureij L, Ernst H. (2018). [Ontwikkeling Uitkomstenset Moeder en Kind](#). Sturen op kwaliteit, Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra, Consortium Kwaliteit van zorg. 2018: 1-26.
- Bespreken Uitkomsten Zwangerschap met de Zwangere (BUZZ)-project 2018-2020. [Subsidieregeling transparantie over de kwaliteit van zorg. Het gebruiken van uitkomstinformatie voor Samen Beslissen](#). Zorginstituut Nederland.

Contactpersoon: Hiske Ernst, h.ernst-smelt@erasmusmc.nl / Datum: 15 april 2021